

Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 68. став 7. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18 – др. закон),

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доноси

ПРАВИЛНИК

о радовима на редовном одржавању јавних путева

"Службени гласник РС", број 15 од 24. фебруара 2020.

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се врсте радова, технички услови и начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева.

Члан 2.

Редовно одржавање обухвата скуп активности, мера и радова, који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута (у даљем тексту: сигнализација и опрема).

Мере и активности које се предузимају на путној мрежи су: праћење и ажурно евидентирање промена стања јавних путева, путних објеката и сигнализације и опреме путева. Ове активности се обављају са циљем да се обезбеди ефикасно и објективно познавање стања јавних путева, анализа врсте, квалитета и учинка обављених радова одржавања и инжењерско-техничка основа за годишње, средњорочно и дугорочно планирање радова одржавања.

Технички услови на редовном одржавању јавних путева обухватају начин вршења радова и поправке појединих елемената пута, путних објеката, сигнализације и опреме пута, врсту и количину материјала који се користе за реализацију тих радова, потребну механизацију и радну снагу.

Начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева подразумева извођење радова у складу са важећим српским стандардима из области грађевинских радова, сигнализације и опреме.

Члан 3.

Врсте радова на редовном одржавању јавног пута су:

- 1) преглед, утврђивање и оцена стања пута и путног објекта;
- 2) местимично поправљање оштећења коловозне конструкције и осталих елемената пута;

- 3) местимична површинска обрада коловозног застора;
- 4) чишћење коловоза и осталих елемената пута у границама путног земљишта;
- 5) одржавање и уређење банкина и берми;
- 6) одржавање косина насипа, усека и засека;
- 7) чишћење и одржавање јаркова, ригола, пропуста и других делова система за одводњавање пута;
- 8) замена деформисаних, дотрајалих или привремених пропуста за воду;
- 9) поправка, замена, допуна и обнављање сигнализације и опреме;
- 10) редовно чишћење и одржавање сигнализације и опреме;
- 11) замена, допуна и обнављање оштећене или дотрајале опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 12) чишћење опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- 13) уређивање зелених површина у путном земљишту (кошење траве, крчење шибља и сечење дрвећа);
- 14) примена мера за уклањање снега и леда на коловозу јавног пута и саобраћајним површинама аутобуских стајалишта и паркиралишта;
- 15) одржавање мостова, тунела и галерија.

II. ПРЕГЛЕД, УТВРЂИВАЊЕ И ОЦЕНА СТАЊА ПУТА И ПУТНОГ ОБЈЕКТА

Члан 4.

Ради утврђивања стања јавног пута и путног објекта врше се следећи прегледи:

- 1) редовни;
- 2) сезонски (контролни);
- 3) систематски;
- 4) ванредни.

На појединим елементима јавног пута, поред прегледа наведених у ставу 1. овог члана, врше се главни и специјални прегледи на мостовима, односно специјални прегледи на тунелима, галеријама и сложенијим елементима сигнализације и опреме.

Члан 5.

Редовним прегледима јавних путева утврђује се потреба за извођењем радова на појединим елементима јавног пута.

Редовни прегледи обављају се:

- 1) свакодневно на државним путевима IA реда – аутопутевима;
- 2) најмање два пута недељно на државним путевима IB реда;
- 3) најмање једном недељно на државним путевима IIA реда;
- 4) најмање два пута месечно на државним путевима IIB реда;
- 5) једном месечно на осталим јавним путевима.

Редовни преглед јавног пута врши се, визуелним осматрањем при чему се утврђује стање и исправност појединих елемената пута, нарочито у погледу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја.

На основу прегледа из става 3. овог члана, предузимају се потребне мере за поправке и уклањање сметњи са јавног пута у што краћем року или се предлаже обављање прегледа из члана 4. став 1. тач. 3) и 4) овог правилника.

Подаци који се прикупе редовним прегледом, са подацима о радовима одржавања који су обављени, евидентирају се у грађевински дневник радова одржавања на одређеној деоници пута или у извештај у одговарајућој форми.

Члан 6.

Сезонски прегледи јавних путева обављају се најмање два пута годишње, у пролеће и јесен, са циљем да се утврди и евидентира стање појединих елемената јавног пута.

Сезонским прегледом јавног пута утврђује се:

- 1) стање коловоза на свим саобраћајним површинама, паркинг просторима и стајалиштима;
- 2) стање система за одводњавање површинске и надземне воде;
- 3) стање банкина, разделног појаса, косина усека, насипа и путног земљишта;
- 4) стање трупа пута и појаве слегања, одрона и клизања терена;
- 5) стање сигнализације и опреме пута;
- 6) стање објеката на путу (мостови, пропусни, тунели, галерије, потпорни и обложни зидови и сл.).

О утврђеном стању јавног пута и путних објеката на прегледаној деоници јавног пута, сачињава се извештај са детаљним описом нађеног стања и предлогом приоритетних радова за редовно одржавање или обављање систематског или другог прегледа из члана 4. став 1. овог правилника.

Члан 7.

Систематски прегледи обављају се по потреби, ако се при осталим прегледима утврде велика оштећења која угрожавају потребну носивост и функционалност појединих елемената јавног пута.

По извршеном прегледу сачињава се извештај са предлогом техничких мера за уклањање евидентираних оштећења или недостатака.

Члан 8.

Ванредни прегледи јавног пута врше се после ванредних догађаја као што су елементарне непогоде у зони јавног пута (земљотрес, поплаве, клизања терена, већи удари леда на рекама, лавине, осулине и сл.).

По извршеном ванредном прегледу сачињава се извештај са предлогом техничких мера.

1. Специфичности прегледа трупа пута и путног земљишта

Члан 9.

Редовним прегледом трупа пута и путног земљишта, сматра се визуелно осматрање и по потреби мерење оштећења елемената трупа пута.

Члан 10.

Сезонским прегледом трупа пута и путног земљишта утврђују се већа оштећења трупа пута и путног земљишта после зимског периода и током јесење сезоне.

Током прегледа из става 1. овог члана контролише се стање трупа пута и објекта за заштиту пута.

Члан 11.

Сезонски прегледи се обављају визуелним путем и мерењем. Визуелним путем уочавају се оштећења и деформације на банкинама, отвореним јарковима, риголама, каналетама, каналима, у ревизионим окнима и излазима дренажних система, на разделној траци, односно разделном појасу на аутопуту, на косинама усека, насипа и засека, на потпорним и обложним зидовима, пропустима и околном терену који има утицај на стабилност пута (клизања, слегања и сл.).

Визуелним прегледом се утврђује потреба за вршењем мерења уочених оштећења и деформација.

Мерењем се утврђују оштећења и деформације на косинама усека, насипа и засека већег обима и у случају изразито изражене нестабилности косина, на потпорним и обложним зидовима, на пропустима, на поремећеним деловима трупа пута и околног терена који има утицај на стабилност пута (клизања, слегања и сл.).

По извршеном мерењу сачињава се извештај са предлогом техничких мера за отклањање евидентираних оштећења и недостатака или обављања других

специфичних прегледа. По потреби, израђује се план праћења појединих оштећења и деформација (клизишта, потпорни и обложни зидови и сл.).

Члан 12.

Деформације трупа пута на насипима и усецима утврђују се визуелним прегледом, а по потреби и геодетским мерењем.

На потезима где се труп пута налази на клизишту (санираном или несанираном), деформације трупа пута и путног земљишта у хоризонталном и вертикалном смислу прате се снимањем раније постављених репера. За свако клизиште ради се план постављања мерних тачака (репера) и према потреби пијезометара и предвиђа начин контролисања површинског померања и мерења нивоа подземних вода.

Контрола деформисаности покренутих потпорних зидова, снимање, мерење и евиденција облика и ширине пукотина и прлина на потпорним зидовима врши се у складу са планом из члана 11. став 4. овог правилника.

2. Специфичности прегледа коловозних конструкција

Члан 13.

Праћење стања коловозних конструкција врши се прегледима и оценама проходности и безбедности саобраћаја, као и мерењима стања и вредности појединих показатеља, следећим врстама прегледа:

- 1) редовни визуелни прегледи;
- 2) сезонски визуелни прегледи;
- 3) систематски прегледи и мерења;
- 4) ванредни прегледи.

Члан 14.

Редовним визуелним прегледом се свакодневно утврђује проходност пута, безбедност учесника у саобраћају и потреба непосредног обављања хитних радова одржавања.

Члан 15.

Сезонски визуелни преглед обавља се најмање два пута годишње, у пролеће и јесен, по потреби и чешће, у зависности од стања коловозне конструкције.

Члан 16.

Систематским прегледима и мерењима утврђује се стање и даје оцена показатеља функционалних својстава (подужна равност, отпорност на клизање, оштећеност коловозне површине) и носивости коловозних конструкција.

Табела са приказом учесталости мерења показатеља из става 1. овог члана дата је у Прилогу – Учесталост мерења показатеља функционалних

својстава и носивости коловозних конструкција, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

3. Специфичности прегледа мостова, тунела и галерија

Члан 17.

Праћење стања мостова на путној мрежи врши се прегледима и утврђивањем оштећења према јединственој одговарајућој методологији, следећим врстама прегледа:

- 1) редовни прегледи;
- 2) сезонски (контролни) прегледи;
- 3) систематски прегледи;
- 4) главни прегледи;
- 5) специјални прегледи;
- 6) ванредни прегледи.

Члан 18.

Редовним прегледом стално се прате промене стања мостова и обезбеђује потребна безбедност саобраћаја.

Члан 19.

Сезонски (контролни) прегледи обављају се најмање двапут годишње и то по правилу пре и после зимског периода.

Контролним прегледом моста контролише се:

- 1) стање коловоза;
- 2) стање дилатационих справа;
- 3) стање лежишта;
- 4) одводњавање;
- 5) стање пешачких и заштитних (одбојних) ограда.

Контролни преглед има карактер упозорења.

Члан 20.

Систематски преглед мостова обавља се најмање једном у пет година.

Прегледом из става 1. овог члана обухваћени су сви елементи моста, а нарочито:

- 1) темељи средњих и крајњих стубова;
- 2) средњи и крајњи стубови;
- 3) слободно стојећа крила;

- 4) лежишта;
- 5) главни носачи;
- 6) попречни носачи;
- 7) спрегови;
- 8) плоча и конзоле;
- 9) појаве корозије арматуре или челичних конструкција;
- 10) хидроизолација;
- 11) коловозни застор;
- 12) дилатационе справе;
- 13) водоток или подручја испод моста;
- 14) клинови;
- 15) прелазне плоче;
- 16) кегле или „пропуштен“ насип;
- 17) ограде;
- 18) ивичњаци;
- 19) пешачке стазе;
- 20) систем за одводњавање;
- 21) инсталације;
- 22) сигнализација на мосту.

Члан 21.

Систематски преглед моста обавља се визуелно са блиског одстојања у односу на сваки осматрани елемент.

По извршеном прегледу саставља се записник са фотодокументацијом уочених оштећења.

Члан 22.

Главни преглед моста обавља се најмање једном у десет година.

Код главног прегледа, осим послова који су одређени за систематски преглед, потребно је прегледати и теже доступна и прекривена места, при чему треба користити одговарајућу опрему (радне платформе) за приступ до тих места, као и извршити геодетску контролу (нивелирање бар ослоначких тачака, вертикалност стубова).

У случају установљених оштећења објекта (нпр. влажења, пукотина, деформација) потребно је при главном прегледу одредити узрок.

По извршеном главном прегледу моста саставља се записник са фотодокументацијом уочених оштећења.

У години када се врши главни преглед моста, не врши се систематски преглед.

Члан 23.

Специјални преглед моста подразумева детаљни преглед који укључује тестове, мерења и друге потребне методе и испитивања у циљу утврђивања функционалности, стања и исправности моста или појединих елемената моста.

Специјални преглед моста обавља се у следећим случајевима:

- 1) уколико је приликом редовног или главног прегледа установљено да је угрожена стабилност моста или постоје оштећења која захтевају санацију у најкраћем року;
- 2) за потребе вођења судских спорова.

Специјални преглед моста обухвата и статичку контролу носивости конструкције или инжењерско-геолошки извештај.

Члан 24.

Ванредни прегледи мостова на путевима по правилу су потребни после ванредних догађаја који могу угрозити носивост или функционалност објекта, као што су:

- 1) елементарне непогоде (нпр. земљотреси, клизишта, поплаве, снажније падавине, олује и сл.);
- 2) тежа оштећења од ударца возила, односно пловила, пожар, експлозија, и сл.;
- 3) после преласка изузетних терета преко моста (прекорачења дозвољених оптерећења или габарита возила);
- 4) изненадна оштећења моста или појединачних елемената.

Ванредни преглед објекта обавља се на исти начин као систематски преглед, а у случају да се утврде оштећења такве врсте и обима да је потребно коришћење инструмената и опреме, преглед ће се обавити као специјални преглед.

Члан 25.

Уколико су, после преласка ванредног терета преко моста на њему уочена евентуална оштећења, организоваће се ванредни преглед моста у року од седам до 15 дана од дана преласка ванредног терета.

Члан 26.

Праћење стања тунела на путној мрежи врши се прегледима и утврђивањем оштећења, применом одговарајућих метода, следећим врстама прегледа:

- 1) редовни преглед;
- 2) сезонски (контролни) преглед;
- 3) систематски преглед;
- 4) специјални преглед;
- 5) ванредни преглед.

Члан 27.

Редовни преглед тунела и галерија обавља се визуелним осматрањем у складу са чланом 5. овог правилника.

Прегледом из става 1. овог члана утврђује се:

- 1) функционисање система за одводњавање површинских и подземних вода;
- 2) стање портала, косина, потпорних зидова;
- 3) стање осветљења тунела;
- 4) стање брдске масе у необзиданим тунелима;
- 5) појава пуцања и испадања стенске масе и мањих одрона;
- 6) стање сигнализације и опреме;
- 7) појава леда на коловозу и обзиди на улазном и излазном делу тунела (зими).

Током прегледа из става 1. овог члана, једном месечно се утврђује:

- 1) стање тунелске облоге, констатација евентуалних оштећења и њихов узрок;
- 2) стање коловоза;
- 3) контрола уграђених уређаја за осматрање;
- 4) евентуални продори подземне воде у коловозу или тунелској облози.

Члан 28.

Сезонски прегледи стања тунела и галерија врше се после завршетка летњег и зимског периода и обухватају:

- 1) визуелни преглед стања унутрашње облоге, коловоза и области портала;
- 2) евидентирање евентуалне појаве воде у тунелу или галерији;
- 3) преглед шахтова за чишћење и централних ревизионих шахтова;
- 4) преглед стања ниша и попречних пролаза.

Сезонски (контролни) преглед тунела и галерија се по потреби може организовати и више од два пута годишње.

Члан 29.

Систематски преглед тунела обавља се најмање једном у пет година.

Прегледом из става 1. овог члана обухваћени су сви елементи тунела, а нарочито:

- 1) деформација тунелске облоге (опорци);
- 2) деформација избијеног тунелског профила (опорци);
- 3) деформација тунелске облоге (сводни и калотни део);
- 4) деформација избијеног тунелског профила (сводни и калотни део);
- 5) померања (избочавања и улегнућа) тунелске облоге (опорци);
- 6) померања и угиби тунелске облоге (сводни и калотни део);
- 7) померања тунелског профила;
- 8) корозија бетона и арматуре (опорци);
- 9) корозија бетона и арматуре (сводни и калотни део);
- 10) појава воде по површини тунелске облоге (опорци);
- 11) појава воде по површини тунелске облоге (сводни и калотни део);
- 12) појава воде по површини тунелског профила;
- 13) портална конструкција (улазни део);
- 14) портална конструкција (излазни део);
- 15) крилни зид портала (улазни део);
- 16) крилни зид портала (излазни део);
- 17) кампадна спојница;
- 18) службена пешачка стаза;
- 19) коловозна конструкција;
- 20) порталне косине (улазни део);
- 21) порталне косине (излазни део);
- 22) дренажна канализација;
- 23) косине усека предпортала (улазни део);
- 24) косине усека предпортала (излазни део);
- 25) риголе и берме усека предпортала (улазни део);

- 26) риголе и берме усека предпортала (излазни део);
- 27) висина слободног тунелског профила изнад коловоза;
- 28) вертикална сигнализација у тунелу;
- 29) хоризонтална сигнализација у тунелу;
- 30) ниша за заустављање и уклањање возила;
- 31) ниша (С.О.С. телефонске нише и апарати за гашење пожара);
- 32) антикорозивна заштита;
- 33) степен заштите од продирања прашине и воде;
- 34) електрични спојеви;
- 35) ефикасност рефлектора;
- 36) машинске инсталације за вештачко проветравање тунела;
- 37) машинске инсталације уређаја за дојаву пожара.

Члан 30.

Систематски преглед тунела обавља се визуелно са блиског одстојања у односу на сваки осматрани елемент.

По извршеном прегледу саставља се записник са фотодокументацијом уочених оштећења.

Члан 31.

Специјални преглед тунела обавља се посебном опремом и мерним инструментима на сваких десет година са циљем контролисања стања тунелске конструкције.

У оквиру овог прегледа обавезно се врши:

- 1) тачно мерење сваког профила тунела;
- 2) тачно мерење уочених промена и контрола стања на месту прегледа;
- 3) мерење квалитета бетона погодном теренском методом;
- 4) мерење спуштања или подизања нивелете;
- 5) мерење хоризонталног померања тунелске цеви.

Члан 32.

Ванредни преглед тунела и галерија обавља се изузетно у следећим случајевима:

- 1) појава елементарних непогода (земљотрес, поплава, пожар и сл.);
- 2) недозвољено велике концентрације издувних гасова;

3) велика оштећења тунелских предусека или објеката у предусеку.

Ванредни преглед тунела обавља се на исти начин као систематски преглед, а у случају да се утврде оштећења такве врсте и обима да је потребно коришћење инструмената и опреме, преглед ће се обавити као специјални преглед.

4. Специфичности прегледа сигнализације и опреме

Члан 33.

Праћење стања сигнализације и опреме пута врши се обављањем следећих врста прегледа:

- 1) редовни преглед;
- 2) сезонски (контролни) прегледи;
- 3) ванредни прегледи;
- 4) специјални прегледи.

Члан 34.

Редовни, сезонски и ванредни преглед сигнализације и опреме обавља се на начин и по поступку утврђеном овим правилником за редовне, сезонске и ванредне прегледе јавних путева.

Члан 35.

Специјални прегледи обављају се на елементима сигнализације и опреме са сложенијим техничким решењима као што су светлосна сигнализација, телекомуникација, осветљење и опрема комплексних објеката.

Члан 36.

Изузетно од члана 34. овог правилника, редовни прегледи привремене сигнализације и опреме пута обављају се свакодневно на свим јавним путевима.

III. РАДОВИ НА ОДРЖАВАЊУ ТРУПА ПУТА И ПУТНОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 37.

Одржавање трупа пута и путног земљишта обухвата одржавање: елемената доњег строја пута, елемената горњег строја пута (изузимајући коловозну конструкцију), површине путног земљишта и објеката за заштиту косина (камене и бетонске облоге и сл.), потпорних и обложних зидова (конструкција), жичаних мрежа и сл.

1. Радови на одржавању и заштити косина, усека и насипа

Члан 38.

Радови на одржавању и заштити косина, усека и насипа обраслих вегетацијом обухватају:

- 1) одржавање затрављених површина косина усека и насипа;
- 2) одржавање косина заштићених поплетом;
- 3) одржавање косина заштићених хидрозасејаним вегетативним слојем;
- 4) одржавање косина заштићених геомрежом;
- 5) одржавање косина заштићених бушењем;
- 6) одржавање косина заштићених дрвећем и жбуњем, односно другом заштитом.

Радовима из става 1. овог члана поправљају се оштећења и поремећаји у облику деформација косина (клизање, слегање, издизање) и оштећења површина заштићених травом, бушењем, засадом, геомрежом и сл.

Косине се одржавају тако да се обезбеди њихова стабилност и несметано одводњавање површинских вода.

Члан 39.

Радови на одржавању осталих косина, усека и насипа обухватају:

- 1) одржавање косина обложених каменом;
- 2) одржавање косина заштићених калдрмом;
- 3) одржавање косина заштићених префабрикованим бетонским елементима;
- 4) одржавање косина осигураних жичаном мрежом;
- 5) одржавање косина осигураних габионима;
- 6) одржавање косина заштићених млазним малтером или бетоном;
- 7) одржавање косина осигураних сидрима;
- 8) одржавање потпорних и обложних зидова.

Радовима из става 1. овог члана поправљају се оштећења и поремећаји настали на заштити косина у виду: слегања, издизања, клизања, прслина, прскотина, отворених рупа, покиданих мрежа и сл.

Косине се одржавају тако да се обезбеди њихова стабилност и несметано одводњавање површинских вода.

2. Радови на одржавању објеката за одводњавање

Члан 40.

Радови на одржавању објеката за одводњавање обухватају:

- 1) одржавање објеката за одводњавање површинских вода, и то: отворених јаркова, ригола, каналета и канала са бетонском или каменом облогом и пропуста у трупцу пута:

(1) одржавање отворених јаркова се обавља тако да је нивелета јарка увек нижа од хипсометријске најниже коте постељице пута за 20 см и да притом има такав подужни пад да се воде одводе гравитацијом ван трупа пута;

(2) попречни пресек отвореног јарка увек има површину предвиђену пројектом или површину која омогућава нормалан пријем и гравитациони одвод површинских вода;

(3) одржавање канала и каналета са бетонском облогом обавља се поправкама оштећених делова канала или каналета у облику прслина, прскотина, слегања, подизања, отворених рупа, и сл.;

(4) одржавање бетонских или камених пропуста обавља се уклањањем наноса који омета нормални ток површинских вода кроз пропуст одмах по уочавању и поправкама оштећених делова;

2) одржавање објеката за одводњавање подземних вода, и то: свих врста дренажа, упијајућих бунара, каптажа, извора и сл.

Испирање дренажних система и других затворених система одводњавања врши се два пута годишње (на пролеће и на јесен).

Објекти из става 1. овог члана одржавају се тако да увек буду способни за обављање своје функције.

3. Радови на одржавању ригола и банкина

Члан 41.

Радови на одржавању ригола обухватају:

- 1) одржавање ригола од ломљеног камена;
- 2) одржавање ригола од бетона;
- 3) одржавање ригола од асфалта.

Све врсте ригола се одржавају тако да буду способне да приме и поднесу притисак точка теретног возила и да обезбеде гравитационо одвођење површинских вода са коловоза и косина усека ван трупа пута.

Члан 42.

Радови на одржавању банкина обухватају:

- 1) одржавање хумунизираних и затрављених банкина;
- 2) одржавање банкина од стабилизованог тла (механички стабилизоване, стабилизоване битуменом и стабилизоване цементом);
- 3) одржавање бетонских банкина;
- 4) одржавање банкина од ломљеног камена.

Банкине из става 1. овог члана одржавају се тако да увек буду способне да приме и поднесу притисак точка теретног возила, да не буду више од равни

коловоза и да имају попречни нагиб који ће омогућити лако одвођење површинских вода са коловоза.

Вегетација на банкама одржава се тако да њена висина не угрожава видљивост сигнализације и опреме.

IV. ОДРЖАВАЊЕ КОЛОВОЗНИХ КОНСТРУКЦИЈА

Члан 43.

Одржавањем коловозних конструкција, у смислу овог правилника, сматрају се прегледи свих типова коловозних конструкција јавних путева на саобраћајним и зауставним тракама, тракама за убрзање и успорење возила, на аутобуским стајалиштима и одмаралиштима, у циљу праћења и евидентирања промене стања коловозних конструкција, као и отклањање свих евидентираних оштећења и деформација.

Члан 44.

Радовима редовног одржавања коловозних конструкција на јавним путевима омогућује се безбедно и удобно одвијање саобраћаја, отклањају се и поправљају оштећења коловозних површина.

Радови из става 1. овог члана обухватају:

1) за флексибилне коловозне конструкције са носећим слојевима везаним угљоводоничним и хидрауличним везивима:

(1) уклањање свих нечистоћа са коловозне површине;

(2) уклањање свих препрека безбедном одвијању саобраћаја;

(3) поправљање улегнућа, колотрага, набирања, деформација, истискивања и откидања хабајућег слоја и свих врста денивелације;

(4) поправку мрежастих прслина и пукотина, блоковских пукотина и прслина, правоугаоних прслина паралелних са подужном осовином коловоза, прслина и пукотина у трагу точкава, прслина и пукотина уз ивицу, попречних прслина и пукотина од скупљања, рефлектованих прслина и пукотина, параболичних пукотина и прслина;

(5) поправку последица клизања слоја по слоју, отисака гума и разних предмета;

(6) поправку оштећења коловозних површина у виду ударних рупа и клизавих површина;

(7) поправку оштећених коловозних конструкција;

(8) поправку испливавања битумена и воде на коловозну површину;

(9) замену асфалтних слојева;

2) за круте цемент-бетонске коловозне конструкције:

- (1) уклањање свих нечистоћа са коловозне површине;
 - (2) уклањање свих препрека безбедном одвијању саобраћаја;
 - (3) поправку хабања – трошење коловозне површине на трагу точкова;
 - (4) поправку слегања, померања плоча и денивелација плоча;
 - (5) наношење масе за заливање спојница;
 - (6) поправку изолације на спојницама;
 - (7) поправку попречних и дијагоналних прслина и пукотина;
 - (8) поправку пукотина и ломова на ивицама плоча;
 - (9) поправку мрежастих пукотина и прслина;
 - (10) поправку ударних рупа;
 - (11) поправку љуштења коловозних површина, ломљења и откидања делова бетона;
- 3) за коловозне конструкције са застором од камене коцке:
- (1) уклањање свих нечистоћа са коловозне површине;
 - (2) уклањање свих препрека безбедном одвијању саобраћаја;
 - (3) поправку ударних рупа;
 - (4) поправку слегања и денивелација коловозне површине;
 - (5) учвршћивање камених коцки;
 - (6) поправку спојница камених коцки;
 - (7) замену мањих површина коловозног застора;
- 4) за коловозне конструкције са туцаничним и шљунчаним застором:
- (1) уклањање свих нечистоћа са коловозне површине;
 - (2) уклањање свих препрека безбедном одвијању саобраћаја;
 - (3) поправку ударних рупа;
 - (4) поправку улегнућа, колотрага, свих врста денивелације;
 - (5) замену мањих површина коловозног застора.

Члан 45.

Радовима редовног одржавања коловозних конструкција сматрају се и:

- 1) израда танких асфалтних слојева и микроасфалта као што су: класичне, затворене асфалтне мешавине у малим дебљинама слојева, са класичним или побољшаним везивима;

- 2) површинске обраде;
- 3) битуменски премази или спрејеви;
- 4) побољшање одводњавања.

Радовима из става 1. овог члана сматрају се и техничке мере побољшања услова одводњавања површинских вода и садрже проверу постојећих дренажних система, или израду нових, поправке коловозне површине, поправљање нагиба банкينا и сл.

Радови из става 1. овог члана изводе се тако да се на утиче на смањење постојећег слободног профила.

Члан 46.

Хитни радови редовног одржавања коловозне конструкције су радови на уклањању недостатака (оштећења коловозне површине, коловозне конструкције, препреке на коловозу и сл.) којима је угрожена безбедност саобраћаја, а нарочито поправке:

- 1) ударних рупа дубина већих од 5 cm и пречника већих од 35 cm;
- 2) клизавих површина већих од 10 m².

V. ОДРЖАВАЊЕ МОСТОВА, ТУНЕЛА И ГАЛЕРИЈА

1. Одржавање мостова

Члан 47.

Под мостом, у смислу овог правилника, подразумева се објекат подигнут преко природне или вештачке препреке, светлог отвора од 5 m и већег.

Одржавањем мостова, у смислу овог правилника, сматрају се прегледи, праћења и евидентирање њиховог стања и радови на одржавању и отклањању свих оштећења и кварова.

Члан 48.

Радови редовног одржавања мостова су следећи:

- 1) чишћење мостова:
 - (1) чишћење коловоза;
 - (2) чишћење пешачких стаза;
 - (3) чишћење неприступачних места;
 - (4) чишћење простора око лежишта;
 - (5) чишћење унутрашњости сандучастих конструкција;
 - (6) чишћење дилатационих справа;
 - (7) чишћење сливника и одводних цеви;

- (8) чишћење и уређење профила испод моста;
- 2) одржавање саобраћајног профила:
 - (1) поправка коловоза са поправком хидроизолације;
 - (2) поправка и замена ивичњака;
 - (3) поправка делова ограда и замена оштећених делова од: челика, бетона, камена, дрвета;
 - (4) поправка сливника и одводних цеви;
- 3) мање поправке бетонских мостова:
 - (1) поправка бетонских заштитних слојева;
 - (2) поправка бетонских баријера, парапета и венаца;
 - (3) чишћење корозије и антикорозивна заштита, као и замена оштећене арматуре;
 - (4) поправка мањих оштећења на бетонској коловозној плочи.
- 4) одржавање челичних конструкција и металних елемената:
 - (1) поправка антикорозивне заштите челичних конструкција и елемената;
 - (2) замена оштећених закивака и завртњева;
 - (3) поправка мањих оштећења заваривањем;
- 5) одржавање камених конструкција:
 - (1) замена недостајућих камених блокова;
 - (2) чишћење спојница од земље или вегетације;
 - (3) испуна спојница;
- 6) одржавање дрвених конструкција:
 - (1) поправка или замена спојних средстава;
 - (2) поправка локалне трулежи;
 - (3) одбрана дрвета нападнутог паразитима;
 - (4) замена оштећених елемената;
- 7) поправка и замена оштећених лежишта и дилатационих справа.

Члан 49.

Радови на редовном одржавању моста изводе се независно од вредности појединих индикатора стања, интензитета саобраћајног оптерећења, ранга и значаја пута, током целокупног века коришћења моста.

Члан 50.

Хитним радовима на редовном одржавању мостова сматрају се сви радови на отклањању изненадних појава или штета којима се директно угрожава безбедност саобраћаја.

Поред радова из става 1. овог члана, као хитни се могу извести и сложенији радови, када се за то укаже потреба.

Члан 51.

Учесталост радова на редовном одржавању моста одређује се за поједине радове из члана 48. став 1. овог правилника, и то:

- 1) чишћење неприступачних места најмање једном у две године;
- 2) чишћење простора око лежишта најмање једном годишње;
- 3) чишћење унутрашњости сандучастих конструкција најмање једном у три године;
- 4) чишћење олука испод дилатационих справа, сливника и одводних цеви најмање два пута годишње;
- 5) чишћење и уређење профила испод моста најмање једном годишње.

2. Одржавање тунела и галерија

Члан 52.

Радовима на одржавању тунела и галерија, у смислу овог правилника, сматрају се прегледи тунела, галерија, ниша, бочних излаза и предусека са инфраструктуром, праћење и евидентирање промена њиховог стања и радови на одржавању и уклањању свих оштећења и кварова на њима.

Члан 53.

У оквиру радова на редовном одржавању тунела и галерија, обавља се:

- 1) одржавање коловоза;
- 2) чишћење дренажних канала, ревизионих шахтова и барбакана;
- 3) чишћење ободних канала изнад портала;
- 4) одржавање сигнализације и опреме у тунелу;
- 5) чишћење канала за одводњавање одводних јаркова у тунелу;
- 6) одржавање осветљења у тунелу.

По потреби, а најмање једном месечно, обављају се следећи радови:

- 1) мање поправке потпорних и обложних зидова у предусеку и на порталу;
- 2) чишћење косина усека од нестабилних стенских маса које могу угрозити саобраћај;
- 3) одржавање уређаја за вентилацију у тунелу;

4) одржавање посебних средстава за организовање и контролу саобраћаја.

VI. СИГНАЛИЗАЦИЈА И ОПРЕМА

Члан 54.

Радовима на одржавању сигнализације и опреме, у смислу овог правилника, сматрају се прегледи, праћење и евидентирање њиховог стања, чишћење, поправка, замена и допуна сигнализације и опреме.

Одржавањем сигнализације и опреме обезбеђује се њихова функционалност, односно осигуравају сви потребни услови за безбедно одвијање саобраћаја и пружање услуга корисницима пута.

Члан 55.

Саобраћајну сигнализацију чине саобраћајни знакови, ознаке на коловозу и тротоару, уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова (у даљем тексту: семафори), светлосне и друге ознаке на путу.

Члан 56.

Опрема, у смислу овог правилника, обухвата:

- 1) заштитне ограде, заштитне жичане ограде, хоризонталне и вертикалне запреке за означавање радова на путу, монтажне ивичњаче, делинеаторе, чуњеве, запречне траке и ужад, ублаживаче удара, као и опрему за усмеравање која је дефинисана одговарајућим српским стандардима;
- 2) пешачке ограде, баријере за спречавање засењивања, баријере за заштиту од буке, запречне ограде за спречавање паркирања, опрему за слабовида лица, мреже за ограничавање путног појаса и површина са посебном наменом, као и друге направе, уређаје намењене уређењу путног земљишта ван коловозних површина;
- 3) осветљење пута, телефонске говорнице и посебни телекомуникациони систем, јављаче магле и поледице, системе за преношење порука учесницима саобраћаја и остале направе и уређаје намењене заштити пута и учесника у саобраћају;
- 4) саобраћајна огледала, ветроказе и сличне направе намењене побољшању безбедности саобраћаја на путевима.

Члан 57.

Радови одржавања сигнализације и опреме обављају се током целе године према програму одржавања и на основу уочених неправилности, оштећења и кварова који се утврђују одговарајућим прегледима.

Члан 58.

Одржавање сигнализације и опреме обухвата следеће радове:

- 1) чишћење и отклањање сметњи;

- 2) одржавање саобраћајних знакова;
- 3) одржавање ознака на путу и тротоару;
- 4) одржавање семафора;
- 5) одржавање заштитних ограда и мрежа;
- 6) одржавање инсталација осветљења пута, телефонских говорница и посебних телекомуникационих система.

Члан 59.

Радови чишћења и отклањања сметњи обављају се периодично (једном или два пута годишње) и обухватају следеће операције на елементима сигнализације и опреме:

- 1) уклањање нечистоће (прашине, блата, уља и сл.) са свих видних површина, светлосних ознака, заштитних ограда, саобраћајних огледала и ветроказа;
- 2) отклањање свих сметњи које спречавају нормалну видљивост сигнализације и опреме пута (сечење грана, кошење траве, уклањање наноса, просутог материјала, лишћа и сл.).

Члан 60.

Радови на одржавању саобраћајних знакова обухватају:

1) поправку мањих оштећења саобраћајних знакова, саобраћајних огледала и ветроказа, укључујући и њихове носаче (осим порталних носача, стубова семафора и стубова електричног осветљења који служе као носачи знакова):

(1) исправљање деформисаних површина знакова;

(2) поправку и замену дотрајалих оштећених и недостајућих спојних елемената саобраћајних знакова на све врсте носача (завртњи, навртке, подлошке, обујмице и други елементи носећих конструкција);

(3) исправљање – довођење у прописани положај искривљених и нагнутих носача саобраћајних знакова укључујући и потребне поправке темеља носача;

2) замену оштећених елемената саобраћајних знакова са оштећењима која угрожавају њихову функционалност:

(1) замену деформисаних, оштећених, упрљаних (бојом и сл.) и избледелих знакова као и замену разбијених саобраћајних огледала и оштећених елемената ветроказа;

(2) замену искривљених и поломљених носача саобраћајних знакова, укључујући и потребну поправку или израду новог темеља.

3) постављање свих недостајућих елемената саобраћајних знакова према евиденцији о сигнализацији и опреми.

Члан 61.

Радови на одржавању саобраћајних знакова не обухватају поправку, замену и постављање саобраћајних знакова са унутрашњим осветљењем (укључујући и носаче ових знакова), као ни порталних носача, стубова семафора, стубова електричног осветљења и сл. који се користе као носачи саобраћајних знакова.

Члан 62.

Радови на одржавању семафора и саобраћајних знакова са унутрашњим осветљењем обухватају:

1) контролу, отклањање мањих неправилности у раду и поправку мањих оштећења спољне сигналне опреме и саобраћајних знакова са унутрашњим осветљењем:

(1) редовни (свакодневни) обилазак сигнализане раскрснице, преглед и контролу рада спољне сигналне опреме и саобраћајних знакова са унутрашњим осветљењем и отклањање мањих кварова – чишћење видних површина семафора, замену прегорелих сијалица у лантернама светлећих тела у знаковима са унутрашњим осветљењем, замена осигурача и ресетовање (укључивање) уређаја за управљање у случајевима испадања због пада напона, избијања осигурача и сл.;

(2) поправку и замену дотрајалих, оштећених и недостајућих елемената за причвршћивање на носаче лантерни, знакова са унутрашњим осветљењем, пешачких тастера и слично;

(3) исправљање (довођење у исправан положај) лантерни, штитника, знакова са унутрашњим осветљењем, пешачких тастера и сл.;

(4) поправку мањих оштећења сигналних и напојних каблова по прикључцима у стубовима семафора и стубовима знакова са унутрашњим осветљењем;

2) контролу рада и отклањање кварова управљачких уређаја на раскрсници:

(1) контролу одвијања програма рада сигнала и подешавање према важећим сигналним плановима;

(2) контролу исправности, поправку или замену по потреби програмских, извршних и осталих модула и елемената управљачких уређаја;

3) замену и поправку оштећених елемената спољне сигналне опреме знакова са унутрашњим осветљењем чији је карактер оштећења такав да не обезбеђује њихову функционалност:

(1) замену оштећених штитника и сочива на лантернама, кутија знакова са унутрашњим осветљењем, лантерни, кућишта управљачких уређаја, пешачких тастера и слично;

(2) замену искривљених и поломљених носача лантерни (семафорских стубова), знакова са унутрашњим осветљењем укључујући и потребну поправку или израду новог темеља;

(3) поправку кабловске канализације (шахтова, кабловских прелаза и сл.) укључујући настављање или поправку каблова и детекторских петљи;

4) постављање свих недостајућих елемената спољне сигналне опреме и знакова са унутрашњим осветљењем према евиденцији о сигнализацији и опреми.

Члан 63.

Радови на одржавању ознака на путу обухватају одржавање уздужних, попречних и осталих ознака на путу и то:

1) поправку оштећења ознака на путу (бојењем или наношењем одговарајуће пластичне масе за означавање коловоза) која су настала услед поправки коловоза, извођења радова на путу или у непосредној близини пута, саобраћајних незгода на путу и других сличних узрока;

2) обнову избледеле хоризонталне сигнализације која је изгубила основна функционална својства.

Члан 64.

Радови на одржавању заштитних ограда и мрежа обухватају:

1) поправку мањих оштећења заштитних ограда, заштитних жичаних ограда, пешачких ограда, паравана, запречних ограда и мрежа за ограничавање путног појаса:

(1) исправљање деформисаних завршних елемената и делова плашта заштитних ограда, елемената пешачких и запречних ограда и паравана, као и исправљање и затезање мрежа за ограничавање путног појаса;

(2) поправку и замену дотрајалих, оштећених и недостајућих елемената за причвршћивање ограда за стубове (носаче), укључујући и рефлектујућа тела уграђена у плаштове заштитних ограда;

(3) исправљање (довођење у прописани положај мање искривљених, нагнутих или изваљених стубова (носача) укључујући и потребне поправке темеља);

(4) замену оштећених елемената ограда и мрежа чији је карактер оштећења такав да не обезбеђује њихову функционалност;

(5) замену оштећених завршница и делова плашта заштитних ограда, као и поља пешачких и запречних ограда, паравана и мрежа за ограничавање путног појаса;

(6) вађење искривљених и поломљених стубова – носача и побијање нових, укључујући и потребну поправку или израду новог темеља;

2) постављање свих недостајућих елемената ограда и мрежа.

Члан 65.

Радови на одржавању осветљења пута, телефонских говорница и посебних телекомуникационих система обухватају:

1) контролу и отклањање мањих неправилности и оштећења:

(1) повремени (периодични) обилазак, преглед и контрола функционисања инсталација и опреме за осветљење пута, отклањање мањих кварова, поправка и замена дотрајалих, оштећених и недостајућих елемената;

(2) редовни (свакодневни) обилазак, преглед и контрола функционисања инсталација телекомуникационих система, укључујући отклањање мањих кварова, поправку и замену дотрајалих оштећених и недостајућих елемената;

2) контролу исправности и отклањање кварова на уређајима за укључивање осветљења, телефонским централама, инсталацији телефонских говорница, сензорским и управљачким инсталацијама и уређајима телекомуникационих система;

3) постављање свих недостајућих елемената спољне опреме осветљења пута, телефонских говорница и телекомуникационих система, укључујући и поправке напојних и преносних инсталација и опреме.

VII. ОДРЖАВАЊЕ ПУТЕВА У ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ

Члан 66.

Зимски период одржавања јавних путева почиње 1. новембра текуће године, а завршава се 1. априла наредне године.

У случају лоших климатских услова (ниске температуре, снежне падавине, ледена киша и слично), одржавање јавних путева у зимском периоду може отпочети пре и завршити се после датума утврђених у првом ставу овог члана.

Члан 67.

Пре почетка зимског периода, а најкасније до 1. новембра текуће године, потребно је извршити следеће припреме на путевима:

1) посебно чишћење одводног система путева;

2) уклањање депонија свих материјала ван путног профила који не служе зимском

одржавању;

3) означавање места која могу изазвати оштећења машина при уклањању снега;

4) на путевима са надморском висином преко 1.000 m на којима су уобичајене јаке снежне падавине, ивице коловоза означавају се штаповима за означавање пута у зимским условима са једне или обе стране пута;

5) на местима очекиваних завејавања постављају се вештачке препреке против завејавања;

6) поставља се сигнализација и опрема предвиђена за зимске услове.

Члан 68.

Одржавањем путева у зимском периоду, у смислу овог правилника, сматрају се радови и активности неопходни за обезбеђење проходности и безбедности саобраћаја, који могу бити угрожени следећим појавама:

1) снежним падавинама;

2) завејавањем путева услед дејства ветра;

3) поледицом на коловозу услед ниске температуре или појавом ледене кише.

Члан 69.

У зимском периоду одржавања јавних путева користе се следећи материјали:

1) средства за топљење снега и леда: натријум хлорид, калцијум хлорид, магнезијум хлорид и сл. (у даљем тексту: со);

2) средства за повећање коефицијента трења: дробљени камени агрегат (у даљем тексту: ризла) фракције од 2 mm до 8 mm или песак.

У току одржавања јавних путева у зимском периоду, могућа је употреба мешавина средстава за топљење снега и леда и средстава за повећање коефицијента трења.

У случају ледене кише, за посипање коловоза користи се со.

Потребна количина материјала за зимско одржавање путева одређује се на основу расположивих података из претходних година.

На путевима са кишном канализацијом не смеју се употребљавати материјали који могу ометати њено функционисање.

Члан 70.

Одржавање путева у зимском периоду обухвата:

- 1) планирање зимског одржавања;
- 2) организовање места приправности (пунктова) зимске службе и депонија посипног материјала;
- 3) припрему путева за зимски период експлоатације;
- 4) поступак зимског одржавања;
- 5) заштиту путева у зимском периоду;
- 6) обавештавање учесника у саобраћају о проходности путева и стању на путевима.

Поред активности из става 1. овог члана које су усмерене на отклањање снега и поледице са коловоза, у зимском периоду обављају се када је то могуће и радови редовног одржавања путева, а који служе безбедном одвијању саобраћаја и спречавању већих оштећења путева, и то:

- 1) поправке оштећења на коловозу и другим саобраћајним површинама;
- 2) одржавање сигнализације и опреме;
- 3) уклањање одрона, осулина, разних наноса, предмета и блата са коловоза и осталих делова пута и објеката;
- 4) чишћење ригола, јаркова, дренажних извода и пропуста за воду;
- 5) уклањање растиња (траве, шибља и сл.) са банкина и путног земљишта, које се налази у слободном профилу пута и смањује прегледност на путу;
- 6) предузимање мера за уклањање непрописно остављених или хаварисаних возила на коловозу која онемогућавају одржавање пута и угрожавају безбедност саобраћаја.

Члан 71.

Радови зимског одржавања путева, као и припремне и оперативне активности, обављају се према плану зимског одржавања који се обезбеђује најкасније до 15. октобра за наступајући зимски период и садржи:

- 1) поделу путева према приоритетима, односно категоријама одржавања;
- 2) прегледну карту путне мреже по територијама на којој путеве одржавају одређене службе;
- 3) места пунктова зимске службе;
- 4) план ангажовања додатних капацитета;
- 5) локације депонија материјала за посипање;
- 6) локације критичних места (мостови, оштре кривине, деонице путева са клизавим коловозом, велики успони, превоји, зоне изненадног завејавања, зоне са изненадном појавом магле и сл.);

- 7) распоред механизације, средстава и материјала по пунктовима (број, врста и количина);
- 8) рад и дежурство радника по пунктовима и сменама (путара, сменовођа, возача, машиниста);
- 9) решење надлежног органа за техничко регулисање саобраћаја;
- 10) степене приправности у зимској служби;
- 11) начин употребе материјала, средстава и механизације;
- 12) распоред рада и дежурства радника, механизације и средстава;
- 13) распоред привремених објеката (препрека) против завејавања;
- 14) поступак за спречавање поледице на путевима;
- 15) поступак чишћења снега са коловоза, стајалишта, паркинга и сл.;
- 16) локације постављених запрека намењених за заустављање возила када је то неопходно ради интервенција на путевима при делимичном или потпуном прекиду саобраћаја;
- 17) систем обавештавања о стању на путевима;
- 18) евиденције рада и дежурства;
- 19) друге информације од значаја за функционисање зимске службе.

Члан 72.

У случају настанка ванредно неповољних метеоролошких прилика, када расположиви капацитети нису довољни да савладају временске непогоде и одрже проходност путева према плану зимског одржавања, одржавање путева врши се ангажовањем додатних капацитета ван службе за одржавање путева.

За ванредне услове предвиђа се употреба додатне механизације у складу са планом зимског одржавања.

Члан 73.

Јавни путеви на којима се обавља линијски превоз путника у току зимског периода, одржавају се тако да је обезбеђена стална проходност у редовним условима.

Члан 74.

У циљу планирања и организовања потребних операција, у зависности од временских услова, примењују се различите врсте интервенција: хитне, превентивне и комбиноване интервенције.

Хитне интервенције врше се током интензивних снежних падавина, односно јаког ветра, како би се рашчистио снег и спречило формирање леда и поледице.

Превентивне интервенције врше се приликом најаве, односно непосредно пре настанка снежних падавина, како би се спречило пријањање снега на коловоз, односно стварање поледице.

Комбиноване интервенције се врше током и након престанка снежних падавина како би се површина коловоза очистила од снега и спречило настајање леда.

Члан 75.

Јавни путеви у периоду зимског одржавања одржавају се према приоритетима, односно категоријама.

Члан 76.

Ради спровођења интервенција из члана 74. овог правилника, у зависности од метеоролошких услова, одређују се степени приправности зимске службе, и то:

1) степен кућне приправности (уводи се ради евентуалног појачања већ ангажованог степена дежурства радника, возача, руковоаца грађевинских машина и техничког особља);

2) нулти степен приправности (предвиђа ноћно дежурство од 20.00 часова до 8.00 часова у два централна пункта по предузећу надлежном за одржавање пута и уводи се када је прогнозиран већи број дана без падавина са дневним температурама преко 0 °C, уз евентуалне негативне температуре преко ноћи). Нулти степен приправности чини састав од:

(1) једног техничког лица;

(2) једног радника;

(3) једног возача путарског возила;

(4) једног путарског возила (које се користи за обилазак путних објеката);

3) I степен приправности уводи се са почетком зимског одржавања путева, а укида се његовим завршетком. I степен приправности предвиђа стално дежурство уз коришћење система веза у седиштима службе и пунктовима. Ангажованост радника и механизације је на нивоу 25% капацитета у односу на план зимског одржавања. I степен приправности траје за време повољних метеоролошких услова (нема снежних падавина и температуре ваздуха су изнад 5 °C), односно док метеоролошка прогноза не наговести погоршање прилика;

4) II степен приправности уводи се када температура ваздуха достигне 0 °C уз прогнозиране снежне падавине или се спусти испод 0 °C уколико се не очекују јаче снежне падавине. Анагажованост радне снаге и механизације је на нивоу 50% капацитета у односу на план зимског одржавања;

5) III степен приправности уводи се када се температура ваздуха спусти испод 0 °C, уз прогнозиране снежне падавине. Ангажованост радне снаге и механизације је 75% капацитета у односу на план зимског одржавања;

6) IV степен приправности уводи се када су метеоролошки услови неповољнији у односу на III степен приправности. Ангажованост радне снаге и механизације је 100% капацитета радне снаге и механизације у односу на план зимског одржавања.

У зависности од тренутних и очекиваних временских прилика, утврђује се примена степена приправности из става 1. тач. 1), 2) и 4)–6) овог члана.

Члан 77.

Ради превентивног деловања на спречавању стварања поледице на коловозу користе се:

- 1) подаци из месечне, недељне и дневне временске прогнозе, а у критичним периодима прогнозе и за наредна два до три сата;
- 2) подаци добијени обиласком и прегледом путева који се врше најмање једном у току једне смене, а по потреби више пута;
- 3) подаци добијени помоћу постављених индикатора (путних метеоролошких станица) које дају податке о температури ваздуха и коловоза, релативној влажности, тачки рошења, интензитету и врсти падавина, интензитету и правцу ветра, видљивости и ваздушном притиску.

Члан 78.

Технички услов за одржавање јавних путева у зимском периоду је опремање пунктова зимске службе:

- 1) просторијама за раднике;
- 2) просторијама за смештај механизације и возила;
- 3) затвореним простором или надстрешницама за материјал којим се врши посипање коловоза;
- 4) средствима везе (мобилни телефони, стационарни телефони, односно радио-станицом и др.).

Рад и дежурство на пунктовима организује се у складу са планом зимског одржавања.

Члан 79.

Потребна механизација за зимску службу одређује се на основу искуствених података из претходних година, с тим да се број камиона са хидрауличним чистачима и одговарајућим посипачима одређује планом зимског одржавања.

Члан 80.

У случају најаве мраза, ако су коловози влажни или постоји појава магле или измаглице, врши се превентивно посипање соли на коловоз, ради спречавања поледице. Превентивно посипање соли на коловоз врши се и у случају најаве ледене кише и снежних падавина, посебно на деонице са путним објектима, успонима, оштрим кривинама и поред водотокова.

Члан 81.

Посипање коловоза врши се и када почну снежне падавине, да би се спречило пријањање снега за коловоз. Посипање се врши специјалним посипачима који су смештени на камиону или су прикачени иза камиона. Када при снежним падавинама почне да се задржава снег на коловозу, приступа се његовом чишћењу камионима са снегочистачима. Чишћење се врши према предвиђеном плану кретања камиона, а по потреби се врши и посипање соли на коловоз.

По престанку падавина и завршеном чишћењу, врши се посипање коловоза ради отапања преосталог снега и спречавања стварања поледице. Уколико се не постигне благовремено посипање коловоза, као и ако је коловоз од шљунка или туцаника, снег се уклања снегочистачем тако да возна површина буде прихватљиве равности (без избочина и рупа које битно отежавају саобраћај).

Члан 82.

По завршеном чишћењу снега са коловоза, приступа се уклањању снега са: делова путног објекта (мост, пропуст, вијадукт и сл.), ригола у усецима и банкина, како би се спречило да се при отапању снега по коловозу разлива вода од које се при ниским температурама ствара поледица.

Члан 83.

Координација активности на одржавању јавних путева у зимском периоду врши се формирањем штабова зимске службе, пре почетка зимске службе, који:

- 1) прате реализацију планова и програма радова на зимском одржавању јавних путева за које су формирани;
- 2) утврђују узроке ограничења у одвијању саобраћаја и предлажу мере за што брже отклањање узрока и стварање услова за несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
- 3) организују предузимање мера на отклањању свих последица временских непогода у зимском периоду које поприме размере елементарне непогоде и о томе, преко средстава јавног информисања, обавештавају јавност и учеснике у саобраћају.

VIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 84.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о одржавању магистралних и регионалних путева („Службени гласник РС”, број 2/93).

Члан 85.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-132/19-03

У Београду, 13. фебруара 2020. године

Министар,

проф. др **Зорана З. Михајловић**, с.р.

ПРИЛОГ

УЧЕСТАЛОСТ МЕРЕЊА ПОКАЗАТЕЉА ФУНКЦИОНАЛНИХ СВОЈСТАВА И НОСИВОСТИ КОЛОВОЗНИХ КОНСТРУКЦИЈА

Индикатор године	Равност		Отпорност на клизање		Оштећеност коловозне површине	Носивост
	Државни путеви I реда	Остали јавни путеви	Државни путеви I реда	Остали јавни путеви		
Н (1)	+	+	+	+	+	+
Н+3	+	+	+	+		
Н+4	+		+			
Н+5	+		+		+	+
Н+6	+	+	+	+		
Н+7	+		+		+	
Н+8	+		+		+	
Н+9	+	+	+	+	+	
Н+10	+		+		+	+

1) Н (1) – година у којој започиње одржавање коловозне конструкције, односно почетна година експлоатације после грађења, рехабилитације или реконструкције;

2) Н (+3) – Н (+10) – трећа година до десете године од почетне године одржавања коловозне конструкције;

3) Равност – показатељ одступања површине застора од пројектованих кота коловоза;

4) Отпорност на клизање – показатељ способности коловозног застора да се инерцијалним силама возила супротстави својим реактивним силама трења и омогући контролисано кретање возила;

5) Оштећеност коловозне површине – утврђује се визуелним путем или снимањем и прегледањем снимљеног материјала, по типовима оштећења:

(1) за асфалтне засторе: пукотине од замора, излучевине, пукотине у облику блокова, избочине и улегнућа, жљебови, ивичне пукотине, рефлектоване пукотине на спојницама, слегање банке, подужне или попречне пукотине, закрпе, углачан агрегат, рупе, прелаз преко пруге, колотрази, набори, клизајуће пукотине, бубрење, чупање зрна;

(2) за бетонске засторе: експлозија, угаоне пукотине, подељене плоче, дубоке пукотине, слегање на попречним спојницама и пукотинама, оштећење испуне спојница, одвајање коловоза од банке, линијске пукотине, закрпе, углачан агрегат, чупање, цурење и пумпање, пробијен коловоз, прелаз преко пруге, љуспање, скупљање, круњење угла, круњење спојница;

6) Носивост – показатељ остатка носивости којом коловозна конструкција у експлоатацији располаже, у погледу опортности на утицаје саобраћајног оптерећења за будући утврђени експлоатациони век.

Мерење показатеља равности и отпорности на клизање за државне путеве I реда врши се сваке године, а на осталим јавним путевима сваке треће године од почетне године експлоатације после грађења, рехабилитације или реконструкције.

Утврђивање оштећења коловозне површине јавног пута врши се у петој и седмој години од почетка експлоатације пута, а надаље сваке године.

Мерење носивости коловозне конструкције утврђује се на сваких пет година од почетка експлоатације пута.